
KAPITOLA 7

Vytváření interaktivních grafů

V této kapitole najdete:

- ◆ Představení konceptu interaktivních grafů
- ◆ Vytvoření automaticky se doplňujícího grafu – grafu, který se automaticky aktualizuje, přidáte-li nebo odstraníte data
- ◆ Použití posuvníku k určení dat řady
- ◆ Použití rozevíracího seznamu k výběru počátečního a koncového bodu řady
- ◆ Zobrazení posledních n bodů řady
- ◆ Zobrazení každého n -tého bodu řady
- ◆ Použití zaškrtnutých políček nebo rozevíracího seznamu k výběru zobrazené řady.

Termín *interaktivní graf*, jak jej používám v této knize, označuje graf, který se automaticky mění v závislosti na prostředí listu. V jistém smyslu jsou interaktivní všechny grafy, protože jejich řady jsou propojené s oblastmi a grafy se automaticky aktualizují, změníte-li data v těchto oblastech. Ale o tento typ interaktivity v této kapitole nepůjde.

Představení interaktivních grafů

Vytváříte-li tabulky, které používají i další lidé, pravděpodobně v této kapitole najdete několik užitečných metod. Mnoho těchto příkladů má jediný cíl: ulehčit uživatelům (především nováčkům) práci se sešity obsahujícími grafy.

Mezi interaktivní grafy patří například:

- ◆ Graf, který se sám aktualizuje, aby použil data přidaná na konec řady.
- ◆ Graf, který se sám aktualizuje, odstraní-li nějaká data.
- ◆ Graf, který omezuje množství zobrazených bodů řady (např. pouze posledních 12 bodů řady).
- ◆ Graf, který zobrazí řadu v závislosti na hodnotě zadané do buňky nebo v závislosti na položce vybrané z rozevíracího seznamu.

Tato kapitola vám poskytne všechny potřebné informace k vytvoření několika typů grafů, které se automaticky aktualizují na základě informací obsažených v sešitu. Také se dozvíte, jak používat ovládací prvky dialogů (např. zaškrťovací políčka a rozevírací seznamy), abyste vytvořili interaktivní grafy. Žádný z příkladů v této kapitole nepoužívá makra.

Jiný způsob vytvoření interaktivního grafu představuje použití kontingenčního grafu. Další informace o kontingenčních grafech najdete v kapitole 11.

Z praxe: Vytvoření automaticky se doplňujícího grafu

Jeden z nejčastějších dotazů ohledně grafů zní: „Jak vytvořím graf, který se automaticky rozšíří, přidám-li do listu nová data?“

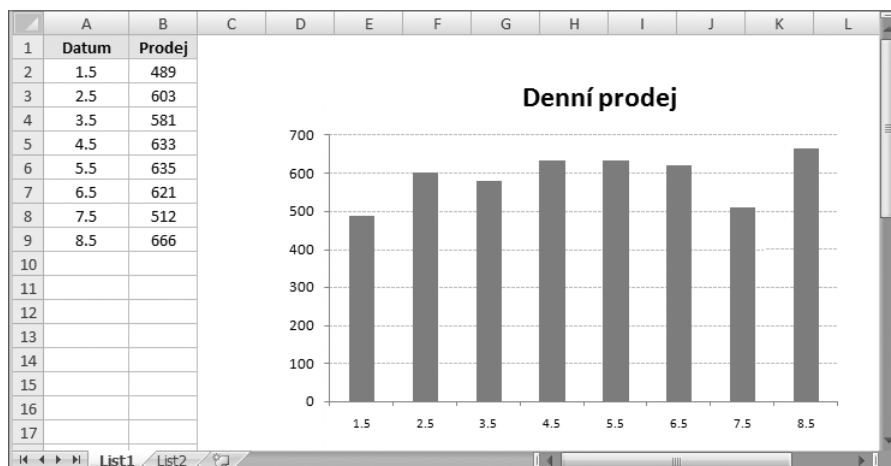
Abyste tento problém pochopili, podívejte se na obrázek 7.1 znázorňující list nastavený tak, aby uchovával denně aktualizované prodejní záznamy. Graf zobrazuje všechna data v listu. Zadáte-li nová data, datová řada musí být ručně rozšířena, aby zahrnovala i nová data. Na druhou stranu, pokud nějaká data odstraní, datová řada grafu by se měla zúžit, aby se vynechaly odstraněné buňky.

Nebylo by příjemné, kdyby se datová řada rozšiřovala a zužovala automaticky?

Dobrou zprávou je, že tabulky v Excelu jsou si „grafu vědomé“. Tzn., že, pokud se data vašeho grafu nacházejí v tabulce (vytvořené pomocí Vložení → Tabulky → Tabulka), graf vždy zobrazí všechna data tabulky, a to i poté, co se tabulka rozšíří. Jinými slovy, máte-li data v tabulce, jsou pro vás informace v této části bezvýznamné.

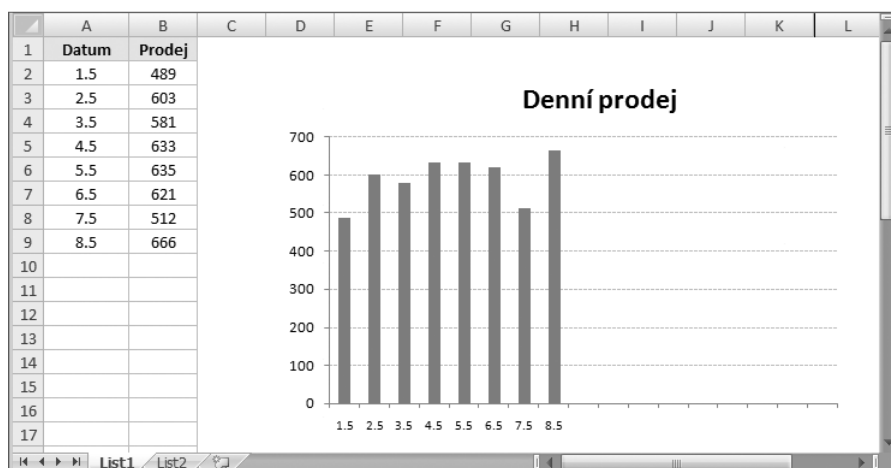
Poznámka: Chystáte-li se svůj sešit sdílet s někým, kdo používá předchozí verzi Excelu, věci se mohou trochu zkomplikovat. Excel 2003 s tabulkou Excelu 2007 dokáže pracovat a program s ní zachází jako se seznamem (grafy používající data v seznamu Excelu 2003 se automaticky doplňují). Otevřete-li však soubor v Excelu nižší verze než 2003, graf se nebude automaticky doplňovat. Jinými slovy, pro vytvoření automaticky se doplňujícího grafu musíte použít postup popsany v této části.

Obrázek 7.1: Kdyby byl graf automaticky se doplňující, automaticky by se aktualizoval, pokud byste zadali nová data.

Kapitola 3 popisuje několik způsobů úpravy zdrojových dat použitých v datové řadě grafu. Ačkoli žádná z těchto metod není obzvlášť složitá, každá z nich vyžaduje ruční zásah. Vytvoření automaticky se doplňujícího grafu vyžaduje o něco větší úsilí, ale výsledkem je graf, který se automaticky aktualizuje bez jakéhokoliv nutného zásahu uživatele.

Jednou z možností je, samozřejmě, určení větší než nutné oblasti datové řady. Příklad tohoto řešení, kdy datová řada zahrnuje i prázdné buňky, které budou v budoucnu zaplněny, je vidět na obrázku 7.2. Výsledkem je však nevyvážený graf obsahující spoustu volného prostoru. Ve většině situací by toto řešení neobstálo.

Obrázek 7.2: Určení prázdných buněk v oblasti dat obvykle není vhodné řešení.

Jako úvod do světa interaktivních grafů obsahují následující části příklad z praxe, popsany krok za krokem. Nejprve vytvoříte běžný graf a pak provedete úpravy nutné pro to, aby se graf automaticky rozšířil, přidáte-li nová data, anebo se zúžil, pokud data odstraníte.

Příklad využívá jednoduchého listu obsahujícího data dnů ve sloupci A a prodejní čísla ve sloupci B. Předpokládá se, že nové datum a prodejní číslo přibude každý den a že graf zobrazí všechna data.

Vytvoření grafu

Prvním krokem je vytvoření standardního grafu používajícího data, která v současné době existují. Obrázek 7.1, představený výše, zobrazuje data a sloupcový graf, který z nich byl vytvořen.

Příklady v této části jsou dostupné na příloženém CD. Jméno souboru je `každodenni.xlsx`.

Graf obsahuje jedinou datovou řadu, jejíž vzorec SADA vypadá následovně:

```
=SADA(List1!$B$1;List1!$A$2:$A$29;List1!$B$2:$B$9;1)
```

Tento vzorec SADA určuje, že:

- ◆ Název datové řady je v buňce B1.
- ◆ Popisky kategorie jsou v A2:A9.
- ◆ Hodnoty jsou v B2:B9.

Zatím jde jen o obyčejný graf. Přidáte-li nové datum a hodnotu, v grafu se nová data nezobrazí. Ale to se brzy změní.

Vytvoření pojmenovaných vzorců

V tomto kroku vytvoříte dva pojmenované vzorce. Názvy těchto vzorců budou posléze sloužit jako parametry vzorce SADA. V případě, že neznáte koncept pojmenovaných vzorců, je vysvětlen později v této části. Chcete-li pojmenované vzorce, postupujte následovně:

1. Vyberte **Vzorce** → **Definovat název** → **Definovat název**, čímž otevřete dialogové okno **Nový název**.
2. Do pole **Název** zadejte **Datum**. Do pole **Odkaz na** zadejte tento vzorec:

```
=POSUN(List1!$A$2;0;0;POČET2(List1!$A:$A)-1;1)
```
3. Klepnutím na tlačítko **OK** vytvoříte vzorec s názvem *Datum*.

Všimněte si, že funkce **POSUN** odkazuje na popisek první kategorie (buňka A2) a používá funkci **POČET2** k určení počtu popisků v tomto sloupci. Jelikož má sloupec A záhlaví v prvním řádku, vzorec od čísla odečítá 1.

Nyní následujícím postupem vytvořte název pro prodejní data:

1. Vyberte **Vzorce** → **Definovat název** → **Definovat název**, čímž otevřete dialogové okno **Nový název**.
2. Do pole **Název** zadejte **Prodej**. Do pole **Odkaz na** zadejte tento vzorec:

```
=POSUN(List1!$B$2;0;0;POČET2(List1!$B:$B)-1;1)
```

V tomto případě funkce POSUN odkazuje na první bod řady (buňka B2). Funkce POČET2 je zde použita k určení počtu bodů řady a je upravena s ohledem na popisek v buňce B1.

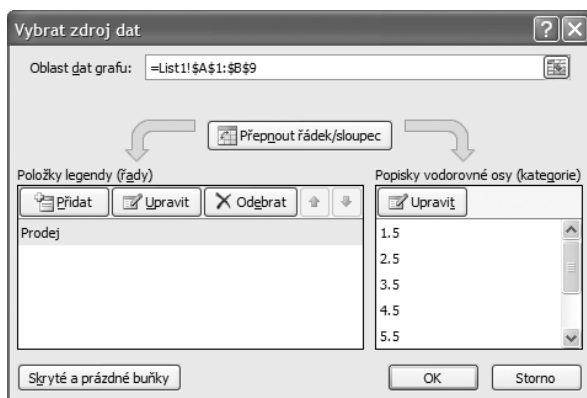
3. Klepnutím na tlačítko OK vytvoříte vzorec s názvem *Prodej*.

Poté, co dokončíte oba postupy, sešit bude obsahovat dva nové názvy, *Datum* a *Prodej*.

Úprava řady

Posledním krokem je úprava grafu tak, aby používal oba nové názvy namísto pevně daných odkazů na oblast. Postupujte následovně:

1. Aktivujte graf a vyberte Nástroje grafu → Návrh → Data → Vybrat data, čímž otevřete dialogové okno Vybrat zdroj dat (viz obrázek 7.3).

Obrázek 7.3: Pomocí dialogového okna Vybrat zdroj dat můžete změnit odkazy použité v datových řadách.

2. Označte v seznamu Položky legendy (řady) řadu *Prodej* a klepněte na tlačítko *Upravit*, čímž otevřete dialogové okno *Upravit řady*.
3. Do pole Hodnoty řad zadejte **List1!Prodej**.
4. Klepnutím na tlačítko OK zavřete dialog *Upravit řady* a vraťte se do dialogu *Vybrat zdroj dat*.
5. Klepněte na tlačítko *Upravit* pro *Popisky vodorovné osy (kategorie)*, čímž otevřete dialogové okno *Popisky osy*.
6. Do pole Oblast popisku osy zadejte **List1!Datum**.
7. Klepnutím na tlačítko OK se vraťte do dialogu *Vybrat zdroj dat*.
8. Klepnutím na tlačítko OK zavřete dialog *Vybrat zdroj dat*.

Všimněte si, že v krocích 3 a 6 názvu předcházela název listu spolu s vykřičníkem. Jelikož pojmenované vzorce standardně fungují jako globální názvy sešitu (ne jako místní názvy listu), měli byste (technicky vzato) zadat název *sešitu*, vykřičník a poté samotný definovaný název. Excel je v tomto ohledu ale velmi shovívavý a opraví to za vás. Podíváte-li se do vzorce SADA (nebo

znovu otevřete dialog Vybrat zdroj dat), zjistíte, že Excel odkazy na list, které jste zadali, nahradil názvem sešitu:

```
=každodenní.xlsx!Prodej
```

Zkrátka – používáte-li tyto pojmenované vzorce, můžete před jejich název vložit buď název listu, anebo název sešitu. (Mně připadá jednodušší použít název listu). Mějte však na paměti, že, pokud název listu nebo sešitu obsahuje znak mezery, musíte jej uzavřít do jednoduchých uvozovek, např. takto:

```
= 'každodenní prodej.xlsx'!Prodej
```

nebo

```
= 'prodejní záznamy'!Prodej
```

Další informace o definovaných názvech najdete v následujícím rámečku „Jak Excel zachází s definovanými názvy“.

Tip: Alternativou k použití dialogu Vybrat zdroj dat je přímá úprava vzorce SADA grafu. Upravený vzorec SADA vypadá následovně:

```
=SADA(List1!$B$1;každodenní.xlsx!Datum;každodenní.xlsx!Prodej;1)
```

Jak Excel zachází s definovanými názvy

Excel podporuje dva typy definovaných názvů: globální název sešitu a místní název listu. Oborem globálního názvu sešitu je celý sešit. Obvykle, když vytvoříte definovaný název buňky či oblasti, můžete tento název použít na libovolném listu.

Můžete však vytvořit místní název listu. Součástí místního názvu listu je název listu. Příkladem může být List1!Data. Vytvoříte-li tento název, můžete jej použít ve vzorcích na Listu1 bez označení listu. Např.:

```
=Data*4
```

Pokud však tento název zadáte na jiném listu, Excel ho nerozpozná, dokud jej neupřesníte:

```
=List1!Data*4
```

Místní názvy listu jsou užitečné, neboť vám umožňují použít stejný název v odlišných listech. Můžete tak vytvořit místní názvy listu jako List1!Úrok, List2!Úrok a List3!Úrok. Každý název odpovídá buňce na svém vlastním listu. Vzorec používající název Úrok tedy použije formulaci pro svůj vlastní list.

Pojmenované vzorce v této kapitole jsou globální názvy sešitu, protože jim nepředchází název listu. Zadáte-li však jejich název do pole v dialogu Vybrat zdroj dat, Excel (z nějakého důvodu) vyžaduje, abyste název upřesnili buď pomocí názvu listu, nebo sešitu.

Test automaticky se doplňujícího grafu

Chcete-li si otestovat výsledky svého úsilí, zadejte do sloupců A a B nová data nebo odstraňte data z konce těchto sloupců. Pokud jste předchozí postupy provedli správně, graf se automaticky aktualizuje. Obdržíte-li chybové hlášení nebo se graf neaktualizuje, pečlivě předchozí kroky přezkontrolujte.

Upozornění: Upravíte-li oblast použitou grafem tažením zvýrazňovacího rámečku, definované názvy (Datum a Prodej) budou nahrazeny skutečnými odkazy na buňky a graf se přestane automaticky rozšiřovat a zužovat.

Jak automaticky se doplňující grafy fungují

Mnoho lidí používá metodu automaticky se doplňujících grafů, aniž by plně chápali, jak funguje. Na tom samozřejmě není nic špatného. Pokud jste si prošli praktické cvičení uvedené výše, měli byste být schopni uplatnit postup i ve svých vlastních grafech. Pokud však pochopíte, *jak* to funguje, budete moci zajít dál, za rámec základního konceptu a vytvořit ještě schopnější typy dynamických grafů.

O pojmenovaných vzorcích

Mnoho metod interaktivních grafů popsanych v této kapitole využívá mocný nástroj zvaný *pojmenované vzorce*. Koncept definovaných názvů buněk a oblastí je vám asi znám, ale věděli jste, že definice názvů buněk a oblastí je ve skutečnosti špatně označeni? Vytvoříte-li totiž název oblasti, ve skutečnosti vytvoříte *pojmenovaný vzorec*.

Pracujete-li s dialogovým oknem *Nový název*, pole *Odkaz na obsah* obsahuje vzorec a pole *Název* obsahuje definovaný název vzorce. Časem zjistíte, že pole *Odkaz na* začíná vždy znakem rovná se, což je jasný důkaz, že jde o vzorec.

Na rozdíl od normálního vzorce, pojmenovaný vzorec neexistuje v buňce. Místo toto existuje v paměti Excelu a nemá ani adresu buňky. Výsledek pojmenovaného vzorce však můžete získat zadáním jeho názvu buď do standardního vzorce, nebo do vzorce *SADA* grafu.

Poté, co definujete zmíněné dva pojmenované vzorce, Excel tyto vzorce vyhodnotí pokaždé, když je list vypočítán. Jelikož tyto pojmenované vzorce nejsou použité v žádné buňce, nemá jejich vytvoření za následek žádný viditelný efekt – alespoň do té doby, než je použijete k definování datové řady grafu.

Abyste se s pojmenovanými vzorci naučili lépe zacházet, použijte dialog *Nový název* k vytvoření následujícího vzorce, který pojmenujte **Součet12buněk**:

```
=SUM($A$1:$A$12)
```

Poté, co tento pojmenovaný vzorec vytvoříte, zadejte do libovolné buňky následující vzorec:

```
=Součet12buněk
```

Tento vzorec vrátí součet A1:A12.

O funkci POSUN

Klíčem k ovládnutí samo-rozvíjejících grafů je pochopení funkce *POSUN*. Tato funkce vrátí oblast, která je „posunuta“ od určené referenční buňky. Parametry funkce *POSUN* vám umožňují určit vzdálenost od referenční buňky a rozměry oblasti (počet řádků a sloupců).

Funkce *POSUN* má následujících pět parametrů:

- ◆ *Odkaz*: První parametr funkce *POSUN* je referenční buňka, vůči které provádíte posun.
- ◆ *Řádky*: Tento parametr určuje, o kolik řádků se má výsledná oblast posunout od referenční buňky.
- ◆ *Sloupce*: Tento parametr určuje, o kolik sloupců se má výsledná oblast posunout od referenční buňky.

- ◆ **Výška:** Tento parametr určuje počet řádků výsledné oblasti.
- ◆ **Šířka:** Poslední parametr určuje počet sloupců výsledné oblasti.

Poznámka: Obsahují-li sloupce použité pro data libovolné jiné záznamy, funkce POČET2 vrátí nesprávnou hodnotu. Chcete-li si věci ulehčit, nezadávejte do sloupce žádná jiná data. Obsahuje-li sloupec další informace, budete muset upravit parametr *výška* ve funkci POČET2.

Připomeňme si, že pojmenovaný vzorec Prodej byl definován jako:

```
=POSUN(List1!$B$2;0;0;POČET2(List1!$B:$B)-1;1)
```

Pokud by se ve sloupci B nacházelo 9 záznamů (v oblasti B1:B9), funkce POČET2 by vrátila 9. Tento výsledek musí být snížen o 1, aby bral v úvahu záhlaví sloupce. Proto by pojmenovaný vzorec mohl být vyjádřen následovně:

```
=POSUN(List1!$B$2;0;0;8;1)
```

Tento vzorec používá buňku B2 jako referenční buňku a vrací odkaz na oblast, která je:

- ◆ Posunuta od buňky B2 o 0 řádků (druhý parametr – *řádky*).
- ◆ Posunuta od buňky B2 o 0 sloupců (třetí parametr – *sloupce*).
- ◆ Osm buněk vysoká (čtvrtý parametr – *výška*).
- ◆ Jednu buňku široká (pátý parametr – *šířka*).

Jinými slovy, funkce POSUN vrací odkaz na oblast B2:B9, a to je oblast použitá datovou řadou grafu. Přidáte-li nový bod řady, funkce POSUN vrátí odkaz na oblast B2:B10.

Následující příklady této kapitoly používají stejný základní koncept, ale liší se v parametrech dodaných do funkce POSUN.

Poznámka: Pro zjednodušení grafy v této kapitole používají pouze jednu datovou řadu. Tyto metody však můžete použít i v grafech s mnoha datovými řadami. Budete však muset provést nezbytné úpravy u každé řady grafu zvlášť.

Ovládání řady pomocí posuvníku

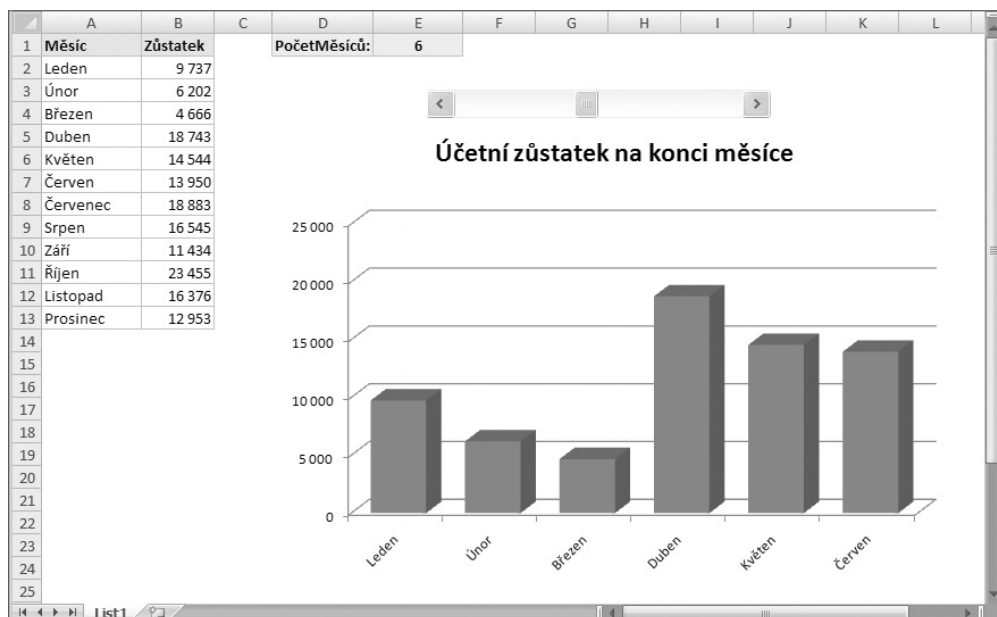
Příklad v následujících částech představuje jiný typ interaktivity. Obrázek 7.4 znázorňuje graf, který používá ovládací prvek posuvník k určení počtu měsíců (od 1 do 12), které se mají v grafu zobrazit.

Příklady v této části jsou dostupné na přiloženém CD. Jméno souboru je `graf s posuvníkem.xlsx`.

Vytvoření grafu

Prohlédněte si obrázek 7.4 a použijte data ve sloupcích A:B k vytvoření grafu. (V příkladu je použit běžný prostorový sloupcový graf.) Jelikož se počet bodů řady bude lišit, je moudré vypnout automatické měřítko svislé osy. Maximum měřítka osy nastavte na dostatečně velkou hodnotu, do které se vejdou všechna data (v tomto případě 25 000). Díky tomu osa hodnot zůstane stejná bez ohledu na počet zobrazených bodů řady.

Obrázek 7.4: Ovládací prvek posuvník na vrchu grafu určuje, kolik měsíců se má zobrazit.

Definování názvů

Tento příklad používá několik názvů, které jsou popsány v této části.

Buňka E1 obsahuje hodnotu, která určuje počet měsíců zobrazených v grafu. Z praktických důvodů je tato buňka pojmenovaná PočetMěsíců.

Kromě toho má sešit dva pojmenované vzorce, které jsou použité v datové řadě grafu. Vzorec Měsíc vypadá následovně:

```
=POSUN(List1!$A$2;0;0;PočetMěsíců;1)
```

Vzorec Zůstatek vypadá následovně:

```
=POSUN(List1!$B$2;0;0;PočetMěsíců;1)
```

Chápete-li, jak pojmenované vzorce fungovaly v předchozím příkladu, neměli byste mít problém pochopit i tuto variantu. Jak můžete vidět, funkce POSUN používají PočetMěsíců pro parametr výšky. Výsledkem je to, že buňka PočetMěsíců ovládá, kolik bodů řady se zobrazuje v grafu.

Tip: Jiný, o něco jednodušší, způsob je definovat Zůstatek jako posun od oblasti Měsíc. Tímto způsobem by definice Zůstatku vypadala následovně:

```
=POSUN(Měsíc;0;1)
```

Stejně jako u předchozího příkladu, jsou tyto dva pojmenované vzorce následně použity pro popisky kategorie a oblast hodnot datové řady grafu. To se provádí pomocí dialogového okna Vybrat zdroj dat. Konečný efekt? Změníte-li hodnotu v buňce E1, graf se automaticky aktualizuje.

Přidání ovládacího prvku posuvník

Posuvník zde není vyloženě nutný, ale může být praktický. Posouvání myši je přece jen jednodušší než změna hodnoty v buňce E1.

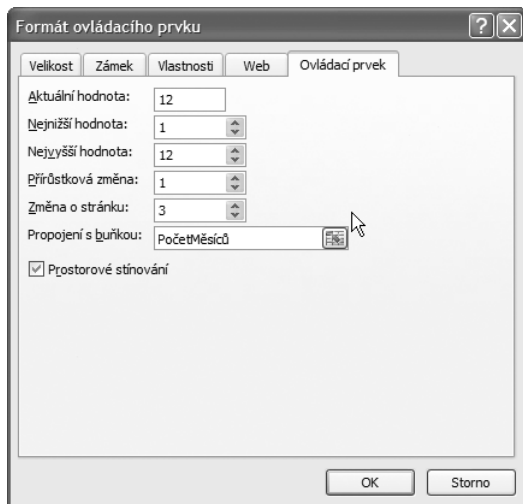

Poznámka: Předchozí verze Excelu vám umožňovaly přidat ovládací prvek do samotného vloženého grafu. To bylo praktické, neboť se ovládací prvek přesouval spolu s grafem. V Excelu 2007 bohužel ovládací prvek do vloženého grafu vložit nelze. Posuvník tak musíte přidat na list. Všimněte si také, že vám Excel nedovolí ani seskupit posuvník s grafem.

Chcete-li do listu přidat ovládací prvek, Excel musí na pásu zobrazovat kartu Vývojář. Pokud ji nevidíte, vyberte tlačítko Office → Možnosti aplikace Excel, klepněte na záložku Oblíbené a zaškrtněte políčko volby Zobrazit na pásu kartu Vývojář.

Následující postup přidá do listu ovládací prvek posuvník a propojí jej s buňkou E1:

1. Vyberte Vývojář → Ovládací prvky → Vložit a v sekci Ovládací prvky formuláře klepněte na ikonu Posuvník.
2. Klepnutím a tažením v listu vytvořte ovládací prvek. Jeho velikost i umístění můžete následně upravit jako u libovolného jiného grafického objektu.
3. Klepněte pravým tlačítkem myši na posuvník a vyberte z místní nabídky volbu Formát ovládacího prvku, čímž otevřete dialogové okno Formát ovládacího prvku.
4. V dialogu Formát ovládacího prvku klepněte na záložku Ovládací prvek (viz obrázek 7.5).

Obrázek 7.5: Propojení posuvníku s buňkou.

5. Zadejte **1** do pole Nejnížší hodnota. Do pole Nejvyšší hodnota zadejte **12** (maximální počet bodů řady v grafu).
6. Pole Přírůstková změna nastavte na hodnotu **1** a pole Změna o stránku na hodnotu **3**.

7. Do pole Propojení s buňkou zadejte **PočetMěsíců**. Tímto posuvník propojíte s buňkou E1 (pojmenovanou jako PočetMěsíců).
8. Klepnutím na OK zavřete dialog.

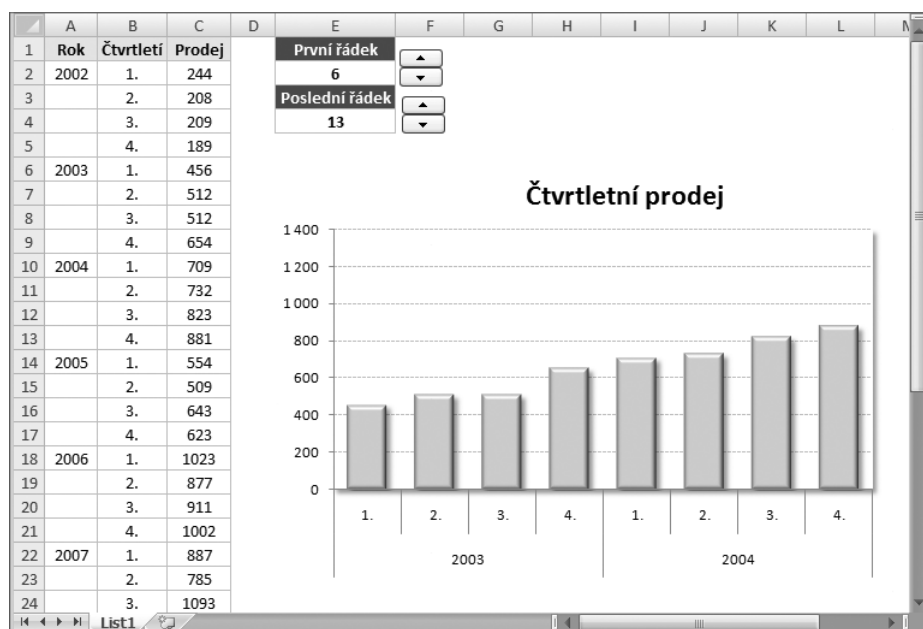
Poté, co dokončíte tento postup, hodnota v buňce E1 bude ovládána posuvníkem a bude mít rozsah od 1 do 12. Tato hodnota následně určí počet bodů zobrazených v datové řadě grafu.

Poznámka: Excel nabízí dva obecné typy ovládacích prvků: ovládací prvky formuláře a ovládací prvky ActiveX. Ovládací prvky formuláře mají jednodušší použití, ale nenabízejí takovou flexibilitu jako ovládací prvky ActiveX. Ovládací prvky formuláře např. nenabízejí žádné možnosti formátování. Pro zjednodušení všechny příklady v této kapitole používají ovládací prvky formuláře.

Určení počátečního a koncového bodu řady

Používá-li graf hodně dat, mohli byste chtít mít možnost omezit množství dat, která se v grafu zobrazují. Příklad vidíte na obrázku 7.6.

Obrázek 7.6: Buňky E2 a E4 ovládají množství dat zobrazených v grafu.

Buňka E2 obsahuje hodnotu představující první řádek, který se má zobrazit, a buňka E4 obsahuje hodnotu představující poslední řádek, který se má zobrazit. Graf zobrazuje data v řádcích 6 až 13. Změníte-li hodnoty v buňkách E2 a E4, graf se patřičně přizpůsobí. Tento příklad používá ovládací prvky číselník propojené s buňkami E2 a E4. Tyto ovládací prvky zjednodušují úpravy hodnot v těchto buňkách.

Příklady v této části jsou dostupné na příloženém CD. Jméno souboru je první a poslední bod řady.xlsx.

Vytvoření grafu

Prohlédněte si obrázek 7.6 a vytvořte graf z dat ve sloupcích A:C. V příkladu je použit běžný sloupcový graf používající sloupce A:B pro popisky osy kategorie, z čehož plynou dva řádky popisek kategorie v grafu.

Definování názvů

Buňka E2 má z praktických důvodů název PrvníŘádek a buňka E4 název PosledníŘádek.

Mimo to má sešit dva pojmenované vzorce. Vzorec Datum je definován následovně:

```
=POSUN(List1!$A$1;PrvníŘádek-1;0;PosledníŘádek-PrvníŘádek+1;2)
```

Jelikož popisky kategorie zabírají dva sloupce, funkce POSUN jako svůj poslední parametr používá 2. Jinými slovy, funkce vrací oblast, která je dva sloupce široká.

Vzorec Prodej je definován následovně:

```
=POSUN(List1!$C$2;PrvníŘádek-2;0;PosledníŘádek-PrvníŘádek+1;1)
```

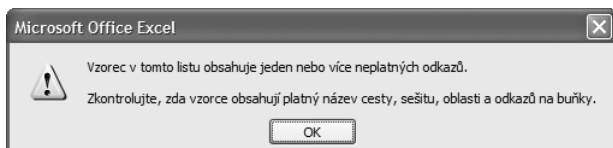
Eventuálně můžete vzorec Prodej definovat pomocí funkce Datum:

```
=POSUN(Datum;0;2;;1)
```

Poté, co tyto pojmenované vzorce vytvoříte, jsou pomocí dialogu Vybrat zdroj dat (nebo přímo úpravou vzorce SADA) určeny jako popisky kategorie a oblast hodnot datové řady grafu. Další informace o použití pojmenovaných vzorců v datové řadě grafu najdete v části „Úprava řady“, výše v této kapitole.

Poznámka: Počáteční verze Excelu 2007 obsahuje závažnou chybu. Zadáte-li nečíselnou hodnotu do buňky E2 nebo E4, pojmenované vzorce vrátí chybové hodnoty. Excel zobrazí poměrně neinformativní chybové hlášení zobrazené na obrázku 7.7 a datová řada z grafu pravděpodobně zmizí! Chcete-li, aby se řada opět objevila, opravte chybný záznam a uložte sešit pod jiným názvem souboru. Doufáme, že tento problém bude opraven v budoucí aktualizaci.

Obrázek 7.7: Zadáání hodnoty způsobující chybu v pojmenovaném vzorci vyvolá chybové hlášení.

Přidání ovládacího prvku číselník

Pro extra komfort můžete do listu přidat ovládací prvek číselník, jehož prostřednictvím bude snazší měnit hodnoty PrvníŘádek a PosledníŘádek. Postupujte následovně:

1. Vyberte Vývojář → Ovládací prvky → Vložit a v sekci Ovládací prvky formuláře klepněte na ikonu Číselník.

2. Klepnutím a tažením v listu vytvořte ovládací prvek. Jeho velikost i umístění můžete následně upravit jako u libovolného jiného grafického objektu.
3. Klepněte pravým tlačítkem myši na číselník a vyberte z místní nabídky volbu Formát ovládacího prvku, čímž otevřete dialogové okno Formát ovládacího prvku.
4. V dialogu Formát ovládacího prvku klepněte na záložku Ovládací prvek.
5. Do pole Nejnižší hodnota zadejte 2.
6. Do pole Nejvyšší hodnota zadejte 25 (nebo jiné číslo, které odpovídá řádku obsahujícímu poslední bod datové řady).
7. Do pole Propojení s buňkou zadejte **PrvníŘádek**. Tímto číselník propojíte s buňkou E2.
8. Klepnutím na OK zavřete dialog.
9. Zopakujte kroky 3 až 8 pro přidání dalšího číselníku pro buňku PosledníŘádek. V 7. Kroku do pole Propojení s buňkou zadejte **PosledníŘádek**.

Poté, co tento postup dokončíte, budete moci tyto propojené číselníky používat k rychlé změně hodnot určujících první a poslední zobrazený bod v grafu.

Určení prvního bodu a počtu bodů řady

Následující příklad je podobný předcházejícímu. Místo toho, abyste uživatele nechali určit první a poslední zobrazený řádek, jej však necháte určit první řádek (nějaké smysluplné datum) a počet zobrazených bodů řady.

Obrázek 7.8 znázorňuje list obsahující denní prodejní záznamy. Buňka D2 obsahuje první datum, které se má zobrazit, a buňka D4 obsahuje počet bodů řady, které se v grafu mají zobrazit.

Tento příklad využívá dvě (volitelná) vylepšení uživatelského prostředí: rozevírací seznam pro výběr dne a číselník pro určení počtu dnů. Rozevírací seznam (není na obrázku vidět) byl vytvořen pomocí nástroje Ověření dat.

Příklady v této části jsou dostupné na přiloženém CD. Jméno souboru je první bod a počet bodů.xlsx.

Vytvoření grafu

Použijte data v sloupcích A:B k vytvoření grafu. Graf na obrázku je běžný spojnicový, ale tato metoda bude fungovat s libovolným typem grafu.

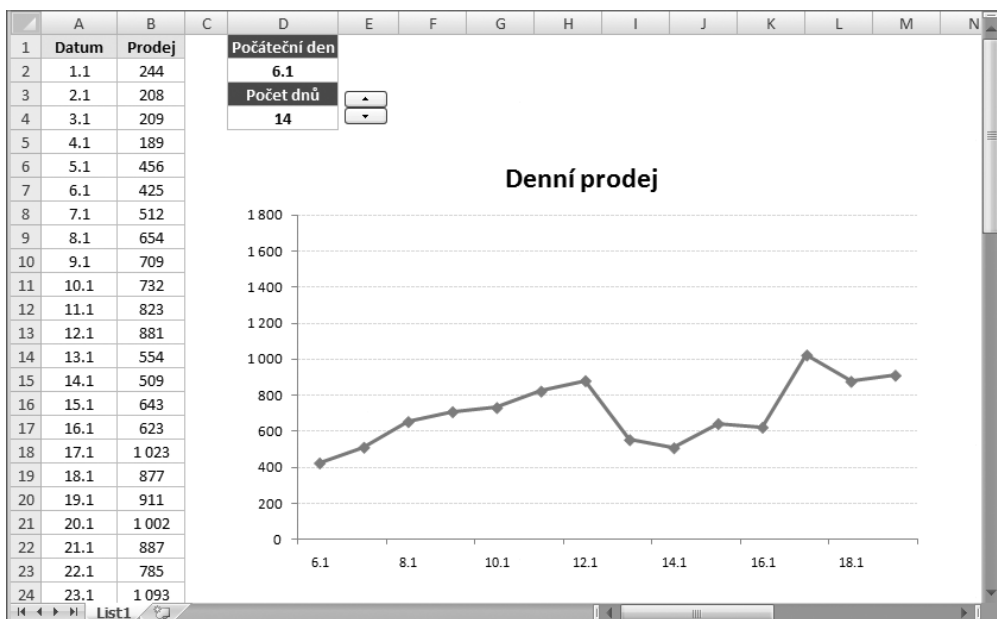
Definování názvů

V tomto příkladu má buňka C2 název PočátečníDen a buňka C4 název PočetDnů. Sešit má dva pojmenované vzorce. Vzorec Datum je definován následovně:

```
=POSUN(List1!$A$2;POZVYHLEDAT(PočátečníDen;List1!$A:$A;1)-2;0;PočetDnů;1)
```

Vzorec Prodej je definován následovně:

```
=POSUN(List1!$A$2;POZVYHLEDAT(PočátečníDen;List1!$A:$A;1)-2;1;PočetDnů;1)
```


Obrázek 7.8: Buňka D2 obsahuje počáteční den a buňka D4 počet dnů, které se mají zobrazit.

Druhý parametr funkce POSUN používá funkci POZVYHLEDAT, která vrací relativní pozici položky v oblasti. V tomto případě vrátí pozici data dne ve sloupci A, které odpovídá datu v buňce PočátečníDen. Toto je samozřejmě jen další způsob, jak určit první řádek, který se má v grafu zobrazit.

Stejně jako v předchozím případě jsou pak tyto pojmenované vzorce použity pro popisky kategorie a oblast hodnot datové řady grafu. Další informace o použití pojmenovaných vzorců v datové řadě grafu najdete v části „Úprava řady“, výše v této kapitole.

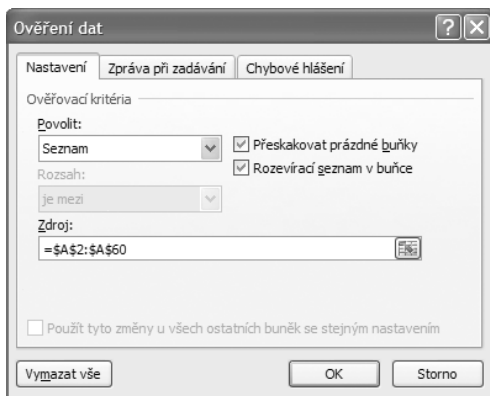
Přidání prvků uživatelského prostředí

Buňka PočetDnů je propojena s ovládacím prvkem číselník, který ulehčuje určování počtu dnů, které se v grafu mají zobrazit (další informace o přidání propojeného číselníku najdete v předchozí části).

Pro buňku Počáteční den číselník použit nelze, neboť potřebuje zobrazovat data dnů a číselník má maximální hodnotu 30 000. (Pořadová čísla dnů tuto hodnotu překračují.) Jednou možností je posuvník, ale rozevírací seznam dostupných dnů bude perfektní. Jeho přidání do buňky je pomocí nástroje Ověření dat našťastí velmi jednoduché. Postupujte následovně:

1. Označte buňku D2 a ujistěte se, že je naformátována, aby zobrazovala datum.
2. Vyberte Data → Datové nástroje → Ověření dat, čímž otevřete dialogové okno Ověření dat.
3. V dialogu Ověření dat klepněte na záložku Nastavení.
4. V poli Povolit vyberte Seznam.

- Do pole Zdroj zadejte $=\$A\$2:\$A\60 , což je oblast listu obsahující data dnů (viz obrázek 7.9).
- Klepnutím na tlačítko OK zavřete dialog Ověření dat.

Obrázek 7.9: Určení oblasti dat dnů pro rozevírací seznam ověření dat.

Poté, co upravíte nastavení ověření dat, můžete klepnout na buňku D2 a vybrat datum z rozevíracího seznamu. Zvolené datum bude prvním dnem v grafu. Pomocí číselníku určíte, kolik bodů řady se v grafu zobrazí.

Tip: V 5. kroku předchozího postupu můžete zvolit jiný přístup. Namísto adresy oblasti můžete do pole Zdroj zadat následující vzorec, který se automaticky přizpůsobí, přidáte-li další dny:

```
=POSUN($A2;0;0;POČET2($A:$A)-1;1)
```

Zobrazení posledních n bodů datové řady

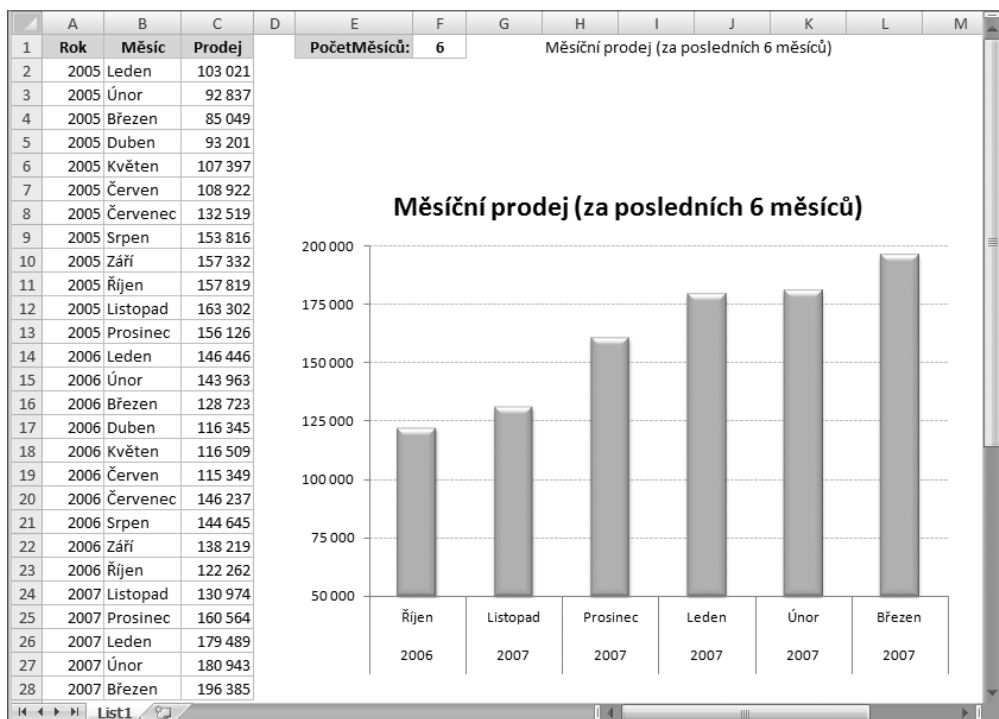
Další variantou interaktivního grafu je graf zobrazující pouze n posledních bodů řady. Můžete například vytvořit graf, který stále zobrazuje pouze data za posledních 6 měsíců (viz obrázek 7.10). V tomto příkladu buňka F1 obsahuje počet bodů řady, které se v grafu mají zobrazit.

Příklady v této části jsou dostupné na příloženém CD. Jméno souboru je `zobrazení posledních n bodů datové řady.xlsx`.

Vytvoření grafu

Použijte data v sloupcích A:C k vytvoření grafu. Graf na obrázku je běžný sloupcový, ale tato metoda bude fungovat s libovolným typem grafu. Vodorovná osa kategorie používá dva sloupce (A a B).

Obrázek 7.10: Tento graf zobrazuje 6 nejnovějších bodů řady. Jejich počet určuje hodnota v buňce F1.

Definování názvů

V tomto příkladu má buňka F1 název PočetMěsíců. Sešit má dva pojmenované vzorce. Vzorec Datum je definován následovně:

```
=POSUN(List1!$A$2;POČET2(List1!$B:$B)-PočetMěsíců-1;0;PočetMěsíců;2)
```

Vzorec Prodej je definován následovně:

```
=POSUN(List1!$C$2;POČET2(List1!$C:$C)-PočetMěsíců-1;0;PočetMěsíců;1)
```

Název grafu používá odkaz na buňku H1, která obsahuje následující vzorec:

```
= "Měsíční prodej (za posledních " &PočetMěsíců&" měsíců)"
```

Tento vzorec používá název buňky PočetMěsíců, aby zajistil, že se v názvu grafu bude vždy zobrazovat počet zobrazených měsíců.

Poté, co vytvoříte názvy, použijete tyto dva pojmenované vzorce pro popisky kategorie a oblast hodnot datové řady grafu. Další informace o použití pojmenovaných vzorců v datové řadě grafu najdete v části „Úprava řady“, výše v této kapitole. Počet bodů řady zobrazených v grafu bude určen hodnotou v buňce F1. Graf se novým datům přidaným do listu automaticky přizpůsobí.

Zobrazení každého n -tého bodu datové řady

Představte si, že máte v sloupci obrovské množství dat a chcete zobrazit pouze každý desátý bod řady. Následující části vám představí dvě metody, které vám to umožní. Tento postup je nejvhodnější pro velké sady dat, jejichž data se mění hladce a plynule. V některých případech můžete skrýt důležitá data, nezobrazí-li se některé z bodů řady.

Příklady v této části jsou dostupné na příloženém CD. Jméno souboru je `zobrazení_kazde_n-te_hodnoty.xlsx`.

Použití filtrování

Jedním ze způsobů zobrazení každého n -tého bodu oblasti je použití filtrování společně se vzorcem. Filtrování vám umožní skrýt řádky, které nevyhovují zadaným parametrům. Excel standardně nezobrazuje data, která se nacházejí ve skrytém řádku. Z tohoto důvodu je třeba vytvořit vzorec, které vrátí určitou hodnotu založenou na čísle řádku dat, a poté výsledky těchto vzorců použít jako základ pro filtrování seznamu.

Obrázek 7.11 znázorňuje sešit s aktivním filtrováním (všimněte si skrytých řádků). Buňka F1 obsahuje hodnotu, která představuje n . Je-li n např. 5, graf zobrazí pouze každý pátý bod řady, tj. hodnoty v řádcích 2, 7, 12 atd.

Poznámka: Máte-li data v tabulce (vytvořené pomocí Vložení → Tabulky → Tabulka), filtrování je v tabulce automaticky zapnuto. Pokud data v tabulce nemáte, vyberte Data → Seřadit a filtrovat → Filtr, čímž filtrování povolíte. V obou případech bude řádek záhlaví v každé buňce zobrazovat rozevřací šipky. Chcete-li nastavit filtr sloupce, klepněte na šipku.

Obrázek 7.11: Graf zobrazuje každý n -tý bod řady (určený v buňce F1) tím, že ignoruje data v řádcích skrytých filtrováním.

Sloupec A obsahuje 365 dnů a sloupec B obsahuje 365 odpovídajících bodů řady. Sloupec C obsahuje vzorec vracející hodnotu, která se použije k zjištění, zda má být řádek skryt. Vzorec v buňce C2, který je zkopírován do buněk níže, vypadá následovně:

```
=MOD(ŘÁDEK()-ŘÁDEK($B$2);$F$1)
```

Tento vzorec používá funkci MOD k výpočtu zbytku po dělení rozdílu čísla řádku a čísla prvního řádku hodnotou v F1. V důsledku toho každá n -tá buňka sloupce C obsahuje 0.

Pomocí rozevírací šipky v buňce C1 nechejte zobrazit pouze ty řádky, které v sloupci C obsahují 0. Tato metoda nefunguje, je-li v grafu aktivní volba Zobrazit data ve skrytých řádcích a sloupcích. Ta je standardně zakázaná. Chcete-li její nastavení zkontrolovat (nebo změnit), označte graf a vyberte Nástroje grafu → Návrh → Vybrat data. V dialogovém okně Vybrat zdroj dat klepněte na tlačítko Skryté a prázdné buňky, čímž otevřete dialog, který vám umožní nastavit, jak se mají skryté buňky zobrazovat.

Tip: Máte-li graf vedle dat, zjistíte, že se výška grafu sníží, jsou-li skryté řádky. Chcete-li tomu zabránit, aktivujte graf a otevřete dialogové okno Velikost a vlastnosti. To provedete klepnutím na spouštěč dialogového okna ve skupině Nástroje grafu → Formát → Velikost. (Spouštěč dialogového okna je ta malá ikona napravo od slova Velikost). V dialogu Velikost a vlastnosti klepněte na záložku Vlastnosti a vyberte volbu Přesun buněk bez objektu.

Poznámka: Hlavní problém této metody spočívá v tom, že není plně automatická. Změníte-li hodnotu v buňce F1, musíte parametry filtru v sloupci C určit znovu. Řádky se automaticky neskrývají.

Použití vzorců pole

Předchozí metoda sice funguje dobře, ale bylo by hezké, kdyby byla plně automatická. Tushar Mehta, expert na grafy v Excelu, vymyslel chytrou metodu, která využívá pojmenované vzorce. Příklad v této části je adaptací jeho metody.

Obrázek 7.12 znázorňuje stejná data, jež byla použita v předchozím příkladu. Tento sešit používá tři pojmenované oblasti: Ntý (buňka H1), Datum (oblast A2:A366) a Data (oblast B2:B366). Buňka Ntý je propojena s číselníkem.

Všimněte si dalších dvou sloupců (sloupce D a E). Oba z nich jsou vzorci typu pole. Vzorec typu pole v D2:D366 vypadá následovně:

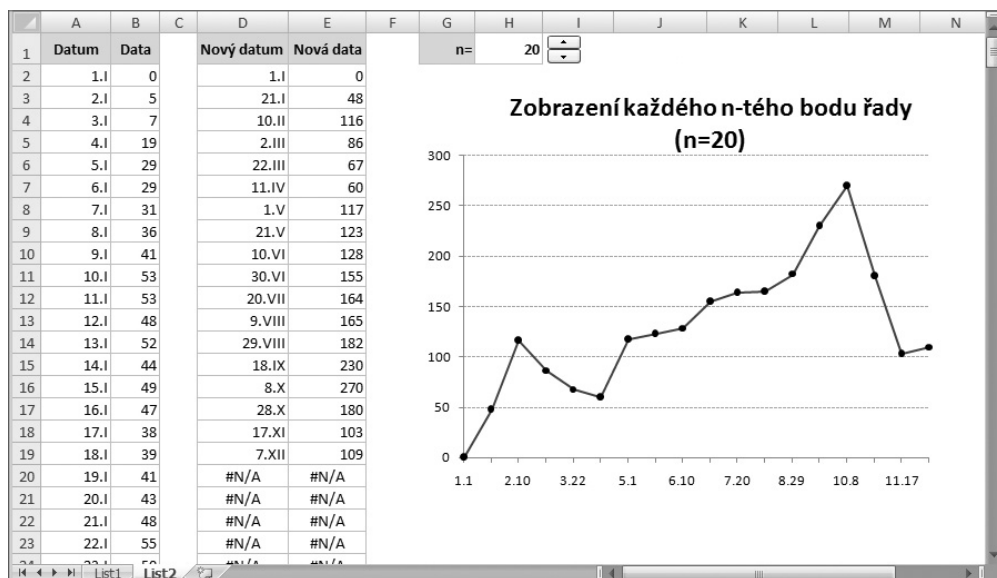
```
=N(POSUN(Datum;(ŘÁDEK(POSUN($A$1;0;0;ŘÁDKY(Datum)/Ntý))-1)*Ntý;0))
```

Tento vzorec vrací pole skládající se z každého n -tého řádku oblasti Datum.

Následující vzorec typu pole v E2:E366 je velmi podobný a vrací pole skládající se z každého n -tého řádku oblasti Data:

```
=N(POSUN(Data;(ŘÁDEK(POSUN($A$1;0;0;ŘÁDKY(Data)/Ntý))-1)*Ntý;0))
```

Chcete-li zadat vzorec typu pole do několika buněk, nejprve buňky označte. Poté vzorec zadejte do řádku vzorců a stiskněte Ctrl+Shift+Enter.

Obrázek 7.12: Použití pojmenovaných vzorců k zobrazení každého n -tého bodu řady.

Poznámka: Vzorce typu pole jsou složité a jejich kompletní popis by přesahoval rámec této knihy. Nemusíte jim však zcela rozumět, abyste je mohli používat. Můžete je jednoduše upravit pro použití s jinými sadami dat. Buďte si však vědomi, že odkaz na buňku \$A\$1 musí zůstat netknutý. Tato buňka se používá pro generování řady posunů, které odkazují na buňky uvnitř původní oblasti.

Vytvoření pojmenovaných vzorců

Vytvoříte-li graf z dat v sloupcích D:E, výsledek nebude příliš uspokojivý. Zobrazila by se sice každá n -tá hodnota, ale graf by zobrazil jen dlouhou řadu prázdných buněk (#N/A).

Řešením je využití metody pojmenovaných vzorců, které budou suplovat oba vzorce typu pole. Tyto pojmenované vzorce jsou identické s vzorcem typu pole uvedenými v předchozí části.

NovýDatum definujte následovně:

$$=N(\text{POSUN}(\text{Datum}; (\text{ŘÁDEK}(\text{POSUN}(\text{List2!}\$A\$1; 0; 0; \text{ŘÁDKY}(\text{Datum})/\text{Ntý}))-1)*\text{Ntý}; 0))$$

NováData definujte následovně:

$$=N(\text{POSUN}(\text{Data}; (\text{ŘÁDEK}(\text{POSUN}(\text{List2!}\$A\$1; 0; 0; \text{ŘÁDKY}(\text{Data})/\text{Ntý}))-1)*\text{Ntý}; 0))$$

Poté, co vytvoříte názvy, použijete tyto dva pojmenované vzorce pro popisky kategorie a oblast hodnot datové řady grafu. Další informace o použití pojmenovaných vzorců v datové řadě grafu najdete v části „Úprava řady“, výše v této kapitole. A jaký bude výsledek? Pole použitá grafy se budou skládat pouze ze skutečných hodnot (žádných #N/A).

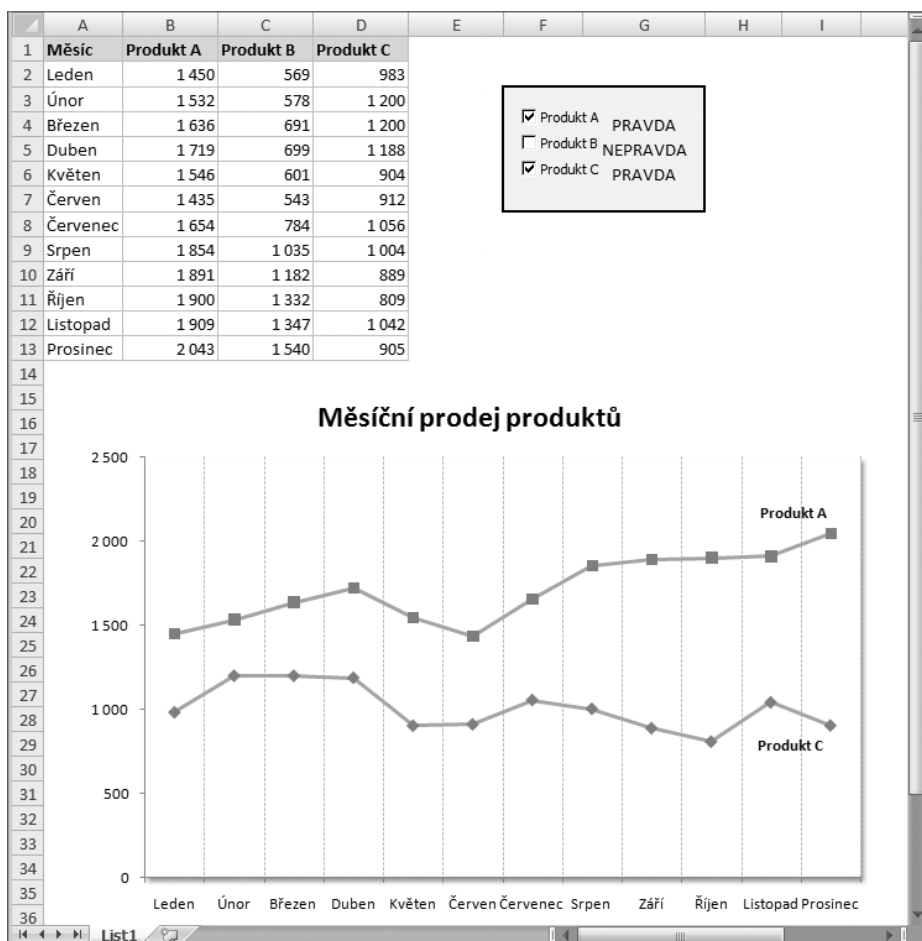
Jelikož jsou pojmenované vzorce náhradou za vzorce pole, vzorce v sloupcích D:E už nejsou dále potřebné.

Použití zaškrťovacích políček k výběru zobrazených řad

Příklad zobrazený na obrázku 7.13 znázorňuje spojnicový graf se třemi datovými řadami. Počet řad, které se skutečně zobrazují, je ovládán třemi ovládacími prvky zaškrťovací políčko. Jsou-li zaškrtnuta všechna tři políčka, graf zobrazí data produktu A, produktu B i produktu C. Odstraní-li zaškrtnutí políčka, odpovídající řada z grafu zmizí.

Příklady v této části jsou dostupné na příloženém CD. Jméno souboru je vybrání řady zaškrťovacím políčkem.xlsx.

Obrázek 7.13: Zaškrťovací políčka ovládají, které řady se v grafu zobrazují.

Vytvoření grafu

V tomto příkladu je použit běžný spojnicový graf používající data v A1:D13.

Přidání ovládacího prvku zaškrtačací políčko

Tato část popisuje, jak do listu přidat zaškrtačací políčko a jak každé z nich propojit s buňkou.

Poznámka: Chcete-li do listu přidat ovládací prvek, Excel musí na pásu zobrazovat kartu Vývojář. Pokud ji nevidíte, vyberte tlačítko Office → Možnosti aplikace Excel, klepněte na záložku Oblíbené a zaškrtněte políčko volby Zobrazit na pásu kartu Vývojář.

Chcete-li do listu přidat zaškrtačací políčko, postupujte následovně:

1. Vyberte Vývojář → Ovládací prvky → Vložit a v sekci Ovládací prvky formuláře klepněte na ikonu Zaškrtačací políčko.
2. Klepnutím a tažením v listu vytvořte ovládací prvek. Jeho velikost i umístění můžete následně upravit jako u libovolného jiného grafického objektu.
3. Klepněte pravým tlačítkem myši na zaškrtačací políčko a vyberte z místní nabídky volbu Formát ovládacího prvku, čímž otevřete dialogové okno Formát ovládacího prvku.
4. V dialogu Formát ovládacího prvku klepněte na záložku Ovládací prvek.
5. Do pole Propojení s buňkou zadejte **\$G\$4**. Tímto zaškrtačací políčko propojíte s buňkou G4, která v závislosti na stavu zaškrtačacího políčka zobrazí buď PRAVDA, nebo NEPRAVDA.
6. Klepnutím na OK zavřete dialog.
7. Opakujte kroky 2 až 6 a přidejte další dvě zaškrtačací políčka propojená s buňkami G5 a G6.

Definování názvů

Tento příklad používá poměrně hodně názvů, které jsou vypsány v tabulce 7.1. Všimněte si, že ŘadaA, ŘadaB a ŘadaC jsou pojmenované vzorce. Všechny ostatní názvy odkazují na buňky či oblasti. Rovněž si všimněte, že oblast E2:E13 je prázdná. Tato oblast bude použita, nebude-li zvolena žádná řada.

Tabulka 7.1: Definované názvy

Název	Odkaz na
Měsíc	=List1!\$A\$2:\$A\$13
PrázdnáOblast	=List1!\$E\$2:\$E\$13
ProduktA	=List1!\$B\$2:\$B\$13
ProduktB	=List1!\$C\$2:\$C\$13
ProduktC	=List1!\$D\$2:\$D\$13
ŘadaA	=KDYŽ(UkažProduktA;ProduktA;PrázdnáOblast)
ŘadaB	=KDYŽ(UkažProduktB;ProduktB;PrázdnáOblast)

Název	Odkaz na
ŘadaC	=KDYŽ(UkažProduktC;ProduktC;PrázdnáOblast)
UkažProduktA	=List1!\$G\$4
UkažProduktB	=List1!\$G\$5
UkažProduktC	=List1!\$G\$6

Tyto tři pojmenované vzorce se od předchozích příkladů v kapitole liší. Tyto vzorce používají funkci KDYŽ, která kontroluje hodnotu odpovídajícího zaškrťovacího políčka (uloženou v buňce sloupce G). Je-li hodnota PRAVDA, pojmenovaný vzorec vrátí odkaz na pole dat odpovídajícího produktu. Pokud políčko není zaškrtnuto, pojmenovaný vzorec vrátí odkaz na prázdnou oblast (E2:E13).

Úprava datové řady grafu

Posledním krokem je úprava tří datových řad tak, aby pro oblast hodnot používaly pojmenované vzorce. Nejjednodušší způsob, jak to udělat, je přímá úprava vzorce SADA. Např. vzorec SADA pro Produkt A vypadá následovně:

```
=SADA(List1!$B$1;List1!Měsíc;List1!ŘadaA;1)
```

Můžete také použít dialogové okno Vybrat zdroj dat.

Řady Produkt B a Produkt C jsou upraveny podobným způsobem.

Poznámka: Namísto legendy jsem použil popisky dat (jeden pro každou řadu). Legenda totiž zobrazuje všechny tři řady – a to i tehdy, když se nějaká řada v grafu vlastně nezobrazuje.

Vytvoření velmi interaktivního grafu

Poslední příklad, zobrazený na obrázku 7.14, je užitečná aplikace, která uživateli umožňuje vybrat dvě americká města (ze seznamu 284 měst) a zobrazit graf, který města porovná v jednotlivých měsících podle následujících kategorií: průměrné srážky, průměrná teplota, procento slunečního počasí a průměrná rychlost větru.

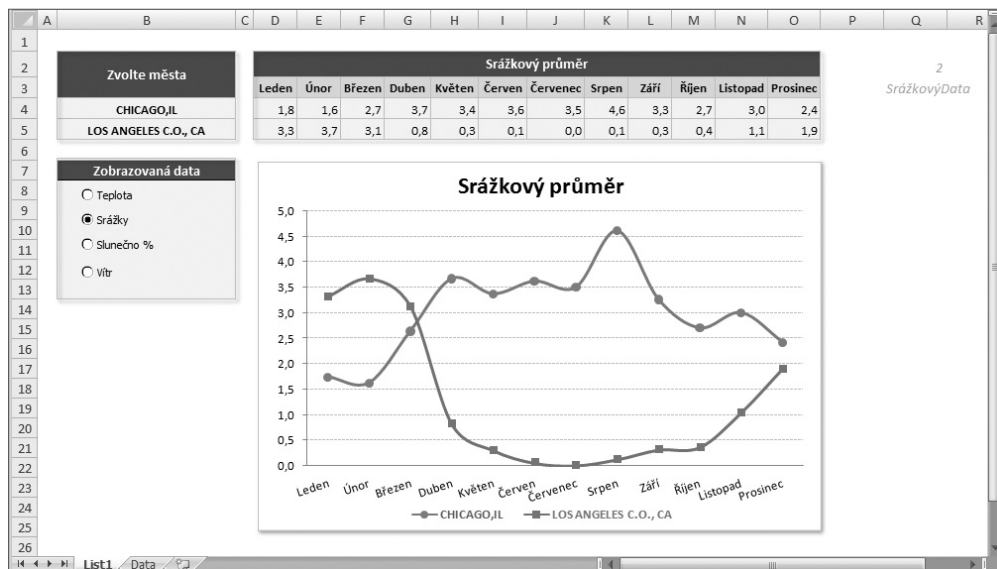
Příklady v této části jsou dostupné na příloženém CD. Jméno souboru je graf_povětrnostních_podmínek.xlsx.

Interaktivitu poskytují vestavěné nástroje Excelu, žádná makra nejsou potřeba. Města se vybírají z rozvíracího seznamu pomocí nástroje Ověření dat a zobrazovaná data se ovládají pomocí čtyř ovládacích prvků přepínače. Všechny části jsou propojené pomocí několika vzorců.

Poznámka: Tento příklad používá několik pojmenovaných oblastí. Ale, na rozdíl od předchozích příkladů uvedených v této kapitole, nepoužívá pojmenované vzorce. Místo toho graf používá data, která se získají pomocí vzorců SVYHLEDAT.

Tento příklad dokazuje, že je skutečně možné vytvořit uživatelsky přívětivé, interaktivní aplikace bez pomoci maker.

Obrázek 7.14: Tato aplikace používá celou řadu metod k zobrazení měsíčních záznamů povětrnostních podmínek ve dvou amerických městech.

Následující části popisují postup pro vytvoření této aplikace.

Získání dat

Data jsem našel asi po pěti minutách hledání na Internetu v Národním klimatickém datovém středisku (National Climatic Data Center). Data jsem zkopíroval z okna svého webového prohlížeče, vložil do listu Excelu a trochu je pročistil. Výsledkem byly čtyři 13sloupcové tabulky dat, které jsem nazval SrážkovýData, TeplotníData, SlunečníData a VětrnýData. Aby uživatelské prostředí zůstalo nejjednodušší, dal jsem data na samostatný list (jménem Data).

Vytvoření ovládacího prvku přepínač

Jelikož jsem potřeboval nějaký způsob, jak uživateli umožnit vybrat data, která se mají zobrazit, rozhodl jsem se použít ovládací prvek Přepínač z kategorie Ovládací prvky formuláře. Jelikož přepínače fungují jako skupina, všechny čtyři přepínače jsou propojené se stejnou buňkou (Q2). Buňka Q2 tudíž, v závislosti na vybraném přepínači, obsahuje hodnotu od 1 do 4.

Dále jsem potřeboval způsob, jak na základě číselné hodnoty buňky Q2 získat název tabulky. Řešením bylo vytvoření vzorce (v buňce Q3), který využívá funkce ZVOLIT:

```
=ZVOLIT(Q2;"TeplotníData";"SrážkovýData";"SlunečníData";"VětrnýData")
```

Buňka Q3 (nazvaná DataKpoužití) proto zobrazuje název jedné ze čtyř definovaných oblastí dat.

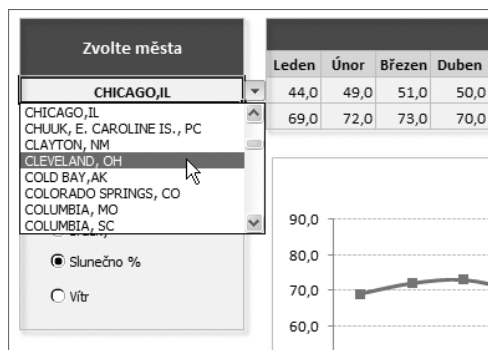
Vytvoření seznamů měst

Dalším krokem v nastavení aplikace je vytvoření rozevíracích seznamů, které uživateli umožní vybrat města, která se v grafu budou porovnávat. Díky nástroji Ověření dat je vytvoření rozevíracího seznamu v buňce velmi jednoduchá záležitost. Buňka B4 obsahuje seznam pro první město, a proto má název Město1. Buňka B5, nazvaná Město2, obsahuje seznam pro druhé město.

Aby byla práce se seznamem měst jednodušší, vytvořil jsem definovanou oblast SeznamMěst, která odkazuje na první sloupec tabulky SrážkovýData.

Při vytvoření rozevíracích seznamů jsem postupoval následovně:

1. Označte buňku B4.
2. Vyberte Data → Datové nástroje → Ověření dat, čímž otevřete dialogové okno Ověření dat.
3. V dialogu Ověření dat klepněte na záložku Nastavení.
4. V poli Povolit vyberte Seznam.
5. Do pole Zdroj zadejte =SeznamMěst.
6. Klepněte na tlačítko OK.
7. Zkopírujte buňku B4 do B5. Tímto vytvoříte duplikát nastavení ověření dat pro druhé město.

Obrázek 7.15: Použití rozevíracího seznamu ověření dat pro výběr města.

Vytvoření oblasti dat grafu

Podstatou této aplikace je, že graf používá data z určité oblasti. Data této oblasti se z příslušné oblasti získají použitím vzorců využívajících funkci SVYHLEDAT. Obrázek 7.16 znázorňuje oblast dat použitých v grafu.

Vzorec v buňce D4 vyhledávající data v závislosti na obsahu buňky Město1 vypadá následovně:

```
=SVYHLEDAT(Město1;NEPŘÍMÝ.ODKAZ(DataKpoužití);SLOUPEC()-2;NEPRAVDA)
```

Předpokládejme například, že Město1 obsahuje Aberdeen, SD a že je zvolen přepínač Srážky. Tento přepínač způsobuje, že se v buňce DataKpoužití objeví text SrážkovýData. Vzorec v buňce D4 proto vyhledá řádek v oblasti SrážkovýData, který obsahuje text Aberdeen, SD. Jelikož se

buňka D4 nachází v sloupci 4, funkce vrátí data z čísla sloupce mínus 2 (tj. ze sloupce 2) oblasti SrážkovýData. Tento sloupec obsahuje srážková data z ledna.

Zvolte města		Sluneční průměr											
		Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen	Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec
CHICAGO, IL		44,0	49,0	51,0	50,0	58,0	67,0	66,0	62,0	59,0	55,0	38,0	43,0
LOS ANGELES C.O., CA		69,0	72,0	73,0	70,0	66,0	65,0	82,0	83,0	79,0	73,0	74,0	71,0

Obrázek 7.16: Graf používá data získaná použitím vzorců.

Buňka D4 je zkopírována do ostatních buněk řádku a každý vzorec vrátí data svého měsíce.

Vzorec v buňce D5 je stejný s jediným rozdílem – vyhledává data v závislosti na obsahu buňky Město2:

```
=SVYHLEDAT(Město2;NEPŘÍMÝ.ODKAZ(DataKpoužití);SLOUPEC()-2;NEPRAVDA)
```

Popisek nad měsíci (ve spojených buňkách D2:O2) je generován vzorcem, který odkazuje na buňku DataKpoužití a vytváří popisný název. Vzorec vypadá následovně:

```
=ZLEVA(DataKpoužití;DĚLKA(DataKpoužití)-4)&" průměr"
```

Vytvoření grafu

Poté, co dokončíte předchozí úkoly, je poslední krok – samotné vytvoření grafu – už procházka růžovým sadem. Spojnicový graf má dvě datové řady, používá data v D4:O5 a popisky kategorie jsou v D3:O3. Název grafu je propojený s buňkou D2. Data v řádcích 4 a 5 se mění kdykoli zvolíte jiný přepínač nebo vyberete jiné město z jednoho ze dvou seznamů ověření dat.

